

Rosary hti ai byin pru wa ai lam

Nawku hpung a labau lam hpe hkap madat la na ten bai du wa magang nga sai hte rau, daini na lamang hta, “Rosary byin ai byin pru wa ai lam” hte seng nna, San Pra ai Dominic a labau laika hta ka matsing da ai kaw na, mu hti lu ai made mi gam garan ya na matu lajang da n ngai.

Nu wa hpu nau ni, San Pra ai Dominic Sasana magam hta shakut nna, hkrat sum ai lam ni hte hkrum gadup nga ai ten, Chyoi Pra ai Nu Maria a lam madun makawp maga ya ai a majaw, Ndai Rosary kachyi hpe hkri galaw nna, hti, akyu hpyi hpang wa ai re lam chye lu ai. Daizawn akyu hpyi ai kaw nna, Sasana magam hta lani hte lani grau grau nna awng dang wa ai lam labau hta matsing da nga mali ai. Rosary hpe n nan lang hpang wa ai nhtoi hpe sagawn yu ai shaloi, nhtoi hkrak ka matsing da ai lam n mu lu ai. San Pra ai Dominic gaw, Nu Maria hpe grai nan kam hpa akyu hpyi ai San Pra ai masha mung rai nga ai. Bai, Dominic tsun ai hta, Rosary hti akyu hpyi ai magam gaw, Madu Yesu a hkrang bung hkum hkrang hpe la da nna, shi Madu hpe nkam nsham, nyet kau ai tara shaje ni hpe gasat ai ten jai lang jang, grau awng dang lu nga ai, nga nna, hpaw tsun da nga ai. Chyum hpaji ninghkring nkau tsun da ai hta, ndai Rosary hti akyu hpyi ai lam gaw, Dominic a majaw byin pru wa ai nre, San Dominic garai nlang shi ai kaw n, (1221) ning kaw nna, nga nga sai re lam hpaw tsun wa ma ai. Rosary ngu ai gaw, nga sai, tim gadai nau n jai lang ai re mung nga ma ai. Bai nna, (1922) ning hta, **Dun Louise** ngu ai wa tsun da ai hta, ndai Kahtawlic ni lang ai Nu Maria hpe hkungga shakawn ai Rosary gaw, San Dominic garai nlang shi ai kaw n jai lang nga sai rai nga ai. San Dominic si mat ai hpang grau gum hkawng wa ai re, nga nna, hpaw tsun da nga ai.

Rosary hti, kam hpa akyu hpyi ai ni law law nga nga mali ai re. Ya daini na ten, Mungkan hta Rosary hti ai lam hpa majaw dai ram gum hkawng wa ai rai kun? Rosary a mau hpa chyeju atsam akyu law law ni hta na, kaja wa mabyin langai hpe tsun dan mayu n ngai. **Truks** ngu ai, **Turaki (musulim)** ni, **sumpraw Urawpa** hpe gasat dang la lu nna, Madu a shaning (1453) ning hta, Constantinopel mare hpe Muslim ni a lata de ap kau ra ai ten rai nga ai. Dai ten hta, Muslim ni hpyen n gun grai ja wa sai hte maren, Italy Zinlawng ni, Mye-hte: Panglai shara ni hpe tat kau ra mat na madang de du mat ai. Dai ten hta, Wa Sarabyin Pio (5) gaw, Spaing Hkaw hkawm a kanau daw ai **Dun – John** a garum madi shadaw ai hte hpyen wa a lata kaw n makawp maga na matu lajang nu ai. Ya na zawn makawp maga na matu hkyen lajang nga ai aten ladaw laman hta, Roma mare na Kahtawlik Nawku hpung masha ni yawng hpe Chyoi Pra ai Nu Maria kaw na, awng dang ai chyeju ni hpe hkam la lu na matu, Rosary hti akyu hpyi shangun sai rai nga ai. Shingrai, hpang jahtum majam byin ai shaloi, Muslim ni,

Hkristian ni htan masha n gun grau law ai raitim, hkrat sum ai lam daini du hkra labau hta ka matsing da ai hpe mu lu nga mali ai nu wa ni.

Madu shaning (1571) ning October Shata (7) ya shani, **Let-pan-to** majan hta, Muslim ni tsep kawp hkrat sum mat sai. Shingrai, Wa Sarabyin Pio (5) gaw, Nu Maria hpe chyeju dum ai masat hku nna, October Shata (7) ya shani hpe Rosary a Hkaw Hkam Jan Poi nhtoi ngu masat let, chyeju shakawn poi galaw hpang sai rai nga ai. Madu a shaning (1983) ning **October** shata hta, **San Pra ai John Paul II** gaw, lai sai ten na awng dang ai lam a matu chyu sha Rosary hti akyu hpyi ai hkrai nre ai sha, dai Let-pan-to awng dang lam hta grau ahkyak ai lam Wenyi majan hta mung awng dang na matu Rosary hti ra ai lam tsun lai wa sai. Karai Kasang a hpung shingkang kaba hte Mungga ni hte rau, Wenyi majan hta awng dang lu hkra akyu hpyi ra ai, nga nna, num htet numra ga tsun da lai wa sai rai nga ai. Grau ngwi ngwi, Rosary hti akyu hpyi ai a, chyeju atsam ni hpe masha ni grau chye na kam sham wa masai lam adan sha mu lu nga sai. Dai majaw, dai aten ahkying ni hta, Rosary hpe, majan hpe awng dang lu ai lak nak kaba re, nga nna pi tsun lai wa sai lam, labau hta matsing da nga ma ai. Chyoi Pra ai Nu Maria gaw, shi hpe kam hpa nna, akyu hpyi ai wa gadai hpe mung, gabai kau da ai lam n nga, tut e yu lanu lahku bau sin makawp maga ya nga ding yang rai nga ai. Anhte Chyoi Pra ai Kahtawlik Nawku hpung hta Nu Maria kaw, Rosary hti akyu hpyi ai gaw, lak lai ai lam langai mung rai nga ai.

Rosary hti akyu hpyi ai a marang e, mau hpa chyeju hkam la lu ai ni law law rai nga ga ai re. Ga shadawn Nyau Lay Byin de sa nna, Nu Maria kaw Rosary hti akyu hpyi la ai ni yawng, akyu lama ma gaw hkam sha lu na ga ai. Gade mi yak hkak, jam jau, ja gumhpraw ma tim, Nu Maria nga ai de du hkra hkra sa nna, akyu hpyi la ai gaw, chyeju kumhpa lama ma hpe ra sharawng nna, sa du akyu hpyi ai ni hkrai rai na re. Kaja wa mung lak lai ai chyeju ni hkam sha lu nga ga ai re. Dai gaw Rosary a lak lai ai chyeju atsam kumhpa nan rai nga ai. Nu wa ni, mabyin langai mi hpe gam garan ya mayu n ngai. Sasana langai kaw magam gun nga ai ten, shawng lam de shakut nga ai myutsaw share ninghkring ni, makam masham hpung n ging hka, Rosary hpe grai ra sharawng let, du kaw gali da ai hpe mu lu ai. Mama hpe mu ai hte Rosary nlu sai kun mama, nga san ma ai. Ya na zawn myu hpung n ging hka, Rosary hpe manoi manat akyu hpyi ai lam hpe sagawn yu ai shaloi, ya na zawn shawng lam de sa ai ten, Rosary hti akyu hpyi jang, awng dang ai, nga nna, sak se hkam tsun dan ma ai. Mau hpa chyeju atsam nan rai nga ai. Shingrai, tsawra ai nu wa hpu nau ni, nmai byin sana re ngu ai lam shagu hta, Rosary hti akyu hpyi ai a marang e, awng dang ai lam ni hpe lu la ai re majaw, Rosary hpe kam hpa manoi, akyu hpyi nga sai lam labau hta matsing da nga mali ai re. Bai, Rosary hti akyu hpyi ai a marang e, nat tsan dan a agung alau

kaw nna mung, lawt lu na rai nga ai. Shingrai, Chyoi Pra ai Nu Maria kaw Rosary hti akyu hpyi let, kam hpa manoi nga ga law.

Ka lajang ai; Mama Rose Angeline Maran Nang Doi
RVC, Ginjaung Rung, Aung Nan
Myitkyina.